

Roggejev predlog na zasedanju komiteja Svetovnega kongresa pristašev miru

Ne samo orba, ali atomski bombi temveč proti vsakemu napada

Rogge zahteva sprejem delegacije FLRJ v organizacijo pristašev miru - V Pragi zahteva britanski delegat razveljavljanje sklepa o prekinitvi stikov z jugoslovansko mladino - Izjave angleškega pisatelja H. Breillfilda

PRAGA, 21. — V Pragi je bilo od 16. do 18. avgusta zasedanje svetovnega komiteja pristašev miru, organizacije katere vodstvo je pod vodstvom K. G. Roggeja in je sprejelo tudi gibanje v zvezi s svetovnim kongresom pristašev miru. Glavna tema na zasedanju je bila razvoj svetovne kampanje za podpisovanje tako imenovane stoletniške deklaracije proti uporabi atomske bombe.

Član izvršnega odbora tega kongresa in podpredsednik pristašev miru ZDA John Rogge je na zasedanju predložil predlog resolucije, v kateri se zahteva, naj se besedilo stoletniške deklaracije spremeni in dopolni, tako da se v njej opredeli in progosti za vojna zločina vsaka vlada, ki bi prva izvedla napad ali napad na napad. Rogge je dal zahtevati razveljavljanje stoletniške deklaracije, ki je svetovna gibanja pristašev miru in ponovni sprejem jugoslovanske delegacije v to organizacijo.

Ker je sovjetski delegat H. Breillfeld predložil predlog, ki bi razveljavil stoletniško deklaracijo, Rogge je zahteval, da se predlog ne sprejme, ampak da se predlog spremeni in dopolni. Rogge je predložil predlog, da se predlog spremeni in dopolni, tako da se v njej opredeli in progosti za vojna zločina vsaka vlada, ki bi prva izvedla napad ali napad na napad.

NOVO NASELJE DO L. 1956 PRI BORSKEM RUDNIKU

Pred povečanjem proizvodnje bakra za 150 odstotkov

V borskem rudniku bakra v Srbiji, ki je drugi po velikosti v Evropi, gradnje nove naprave in širijo sedanje, tako da se bo proizvodnja v tem rudniku znatno povečala. Najvažnejša dela so za razširitev elektroizolacije, s katero bo do konca tega leta močno predelani vsi bakri, ki se pridela v tem rudniku, in s tem povečati proizvodnjo elektrolitičnega bakra za 150 odst.

V rudniku se razen tega gradi nova topilnica, nova anodna peč, žarna železnica in šestdeset drugih rudniških objektov.

Nedavno je urbenistični zavod I.R. Srbije izdelal nov regulacijski načrt zgraditve novega mesta, ki se gradi v bližini tega rudnika. To moderno delavsko naselje bo dokončano do leta 1956. Karakteristika novega mesta je, da predvideva širok zelen pas med rudnikom in naseljem, tako da se zmanjša škodljivi vpliv dima in izparin, ki se gradi tudi dva doma za 10000 gledalcev, s glasovalnimi bazeni, s teniškiimi igrišči itd.

IZ SPOMINOV POK. TOV. VLADIMIRJA ŠTOKE

Nikomur ne želim, da bi se sam o teh stvareh prepričal

II.

«Kako se imenujete?»
«Tako in tako.»
«Dobro, ali veste, kdo smo mi tukaj zbrani?»
«Ne vem.»
«To je izredna komisija posebnega sodišča 'Tribunal special', ki ima pravico, da vas sodi in obsodi v teku noči.»
«Ne vem, zakaj bi me morala soditi, ta odlična komisija?»
«Vi ste anarhist, kaj ne?»
«Gospod, oprostite, jaz ne znam dobro italijanski in ne vem, kaj pomeni beseda 'anarhist'. Če bi hoteli delati norca iz nas, sojeni boste na podlagi prugega člena posebnih zakonov: za uboj, ropanje, razbojstvo...»
«Kdo je se našel, a ne vem več kaj. Gospod jaz nisem nikoli ubijal, ne ropal, želim svoje vsakdanje življenje preprosteje delavca, kar vam lahko pričajo vsi oni, ki me poznajo.»
«Tudi Spanger je živel tako? Poznaš Spangerja?»
«Poznam Spangerja, v kateri odločni presodi je bil eden od predsednikov, ki je bil zbrani s tem imenom.»
«Onega Lojzeta Spangerja, ki je mizar in trgovec z ogljem, katero pa je manj črno kot njegova vest.»
«Poznam onega, gošpoda, kot poznam drugih tisoč njegovih in mojih sovrastanov, ker Prosek in Kontov sta dva neločljivi vavsi.»
«Poznal mi je moje osebo in izkazoval in me upravljal: 'Cigano je to. Zakaj je situacija št. 4 na tem-je vopadu?'
«Ne vem čemu bi neki morala slušati. Jaz se ne spominjam, da bi jo zapisal.»
«Zdaj je vročil: 'Kaj nas hočete imeti za norca?' in me udari na lice. To je bila prva klofuta. Ponovno sem postal in rekel: 'Vi vsi me imate za norca, ker mi 'kvasite' reči o katerih ničesar ne vem.' Prekleta beštija, bos se razumel, ko ti dam nategniti vrat, da ga bos imel takega kot goska. Tu so začele padati klofute, da sem komaj obsedel na stolici. Medtem je pobesnelo rohnel: 'Stiri, stiri je bilo veslo — svedoben — pa odgovor. Svinje, mi vam se pokramo. Od tu se nihče več ne reši. Glej, tu je to določeno obdobje, tega ne prebije nobena izdajalska kroglja. Tu si na varnem, in nimas zbonjav, da bi pregrezel z njim tako težje. Fej te bodi! Pijunil je in rekel za salo:»
«Sedaj bomo videli, če se vada ali ne. Ment je sicer vseeno lahko tudi molci. Tudi Gortan je moljal, a ko je videl, da ni izhoda, je vse izpel. Pozvonil je in na vratih se je prikazal oročnik v popolni oprani in s puško v roki. 'Caricate i fucili. Rimuovete il cadavere dell'altro e che il plotone sia pronto.' Na vse to sem bil miren, ker sem se poprej vedel, da ni drugega kot komedija. Skrbela me je samo, izdaja številke, to je bila edina reč, ki so mi jo dali, da jo ponedelaj. Kdo jo je izdal?»
«Ustreliti te damo, ustreliti kot psa, predno vidiš dan in ti ne boš prvi ne zadnji, da ves, Poznas X in njegova moza?'
«Nes! Ni si bil nikdar pri njih? Niha, kako lepo si kopijes jama. Oba le dobro poznata in zdaj vse izpovej. V soboto je bil on pri tebi in ti izročil listič. Komu si ga dal?»
«O tem jaz ne vem ničesar. 'A tako? In se ne odjenjaš.' Tu je se oglasil nekdo izmed ostalih: 'Norec, kaj lajša, ne vidiš, da padaš v protislova sam s seboj?' Se se je vmešaval in me upravljal, če se ne spominjam, kako sva leta 1928 potovata skupaj v Milan. 'Gospod oprostite, a jaz se nisem peljal dalje nego do Ronkov, ko sem sel na vojaško pokopališče.'
«Ali se lajlate, ali res ne poznate nikogar?»
«Pava. Na vrata je potrkal oročnik in mi izročil brzojav. Preital ga je, mi ga pomoli pod nos in zavpil: 'Sedaj si na dobrem! Tvoji tovarishi so jo popihali, le ti in tvoj Spanger ne bosta doživela belega dne. Pozivam te, da sam prines vse, kar si naredil. Sicer sem se našel sredstvo, da izpoveš.»
«Nimam kaj povedati, ker ničesar ne vem. Na glavni mi je zlomil malo črtalce, s katerim me je obdeloval skoraj celo uro. Moji dolgi lasje so me sicer precej varovali, toda trda glava je le prelomila črtalo, kakor črtalo nje. Podpisal sem zahtevni svojih izjav in poslal se dolgo priditi, ki se je zaključila z navdihom, naj se mi ne da jesti zaradi nekorektnega obnašanja pred izpraševanjem sodnikom. Izpraševanje je bilo končano. Vedel sem, kdo nas je izdal in kakšna odgovornost me čaka. V četrtki nisem jedel ničesar, ker mi ni šlo v slast, v petek in soboto pa, ker mi niso dali, v soboto popolnosti so me prili iskat in zavrteli sem se, da ne izvijete besede iz mojih ust. Tedaj se nisem razumel z vso političsko prekanostjo. Znašel sem se v isti sobi in na istem mestu, kjer so me prvi izpraševali. Tudi oseba je bila ista. Robati nasilne je postal zdaj miren, preudaren, bljuden, sentimentalni mož, ki ni imel druge skrbi nego to, da me reši gotove pogube.»
«Tudi oni so odgovorili. V desetih minutah bodo tu.»
«Dobro, pojdemo naprej, vodi ti potlagoma.»
«Šli smo nekaj sto metrov dalje, kakor smo se ustavili. Dospeli smo na določeno mesto. Ko sem slišal na cesti tisti kratek pogovor, nisem mislil več, da je to polnočni izlet, ne mi bilo lahko dognati, da nas ne bodo potali v Rim. Dokaz temu je bilo tudi to, da mi je rekel nekdo, ko sem stopil iz avtomobila: 'Stopi hitreje, razbojnik, kaj čenčasi?'
«V večni so mi odvedali roke in odprli vrata pred mano. Porinili so me naprej v roko nekemu inkvizitorju. Zagrabil me je za lase in upravljal: 'Ali ves, kaj je naredil Milos?'
«Nič ne vem.»
«Ti bomo se osvetili spomin preleteli dinamitar slovenski.»
«Tak je bil začetek usodnega dne 15. aprila 1930. Sodin namre, da je moralo biti tež polnoči. Ne bom opisoval na dolgo in široko podrobnosti te usodne noči. Od mene in Spangerja so zahtevali točnih izjav. Da naju bi pripravili od tega, so se poslužili sistematičnega pretepanja in mučenja. Najprej so me stekli do pasu in dva sta mi razpela roke. Druga dva sta me medtem bila s pestmi po hrbtu in prsih. Ne stejem zausnic, vlečena za lase in ušesa, pihvanja, itd. Bose noge so mi porinili v kofe vrele vode. Ko sem od nezmožnosti planil ven, so me zavrteli tepsi s palico po opranjenih nogah, dokler niso otekle do vrha. Nato so mi jih ponovno porinili v vrelo vodo. Najtežje pa je bilo prenosati izbanje s tanko palico, ki je trajalo do petih zjutraj v kratkih presledkih. Ker sva se s Spangerjem vrstila. Po tem so naju pustili. Posledica tega pretepanja pa je bila priznanje z moje in Spangerjeve strani, da pripadamo organizaciji, a da o napadu na 'Popolo' nič ne veva. (Nadaljevanje sledi.)

Ogorčene borbe za Taegu in Masan

Severnokorejci poskušajo zavzeti važno pristanišče Fusan z zapadne strani in s predhodnim zavzetjem mesta Masan

KOREJSKA FRONTA, 21. — Polovica na korejski fronti označuje dve veliki bitki; ena na severu, druga na jugu. V obe bitki so nasprotniki vrgli vse svoje sile. Cilj prve bitke je za Severnokorejce zavzeti mesto Taegu, cilj druge bitke pa zavzeti mesto Masan, ki je takorekto predobna za vstop v pristanišče Fusan.

FRONTA PRI MESTU TAEJU. — Dopisnik R. Loffredo, ki je obiskal bojišče severno od Taeguja, tako opisuje položaj: «Kotičer sem mogel opaziti od blizu, položaj za branitelje Taeguja ni ravno kritičen, toda tudi ne pomirjujoč. Predvsem je treba poudariti ogromno številčno premoč Severnokorejcev, ki razpoložajo s petimi divizijami, Amerikancem nemalo prihaja nova pomoč, toda neopisno so težave, ki jih imajo pri manevriranju po cestah v severnem delu svojega mošišča. Te težave so naravnost grozne: zamislite si 800.000 oseb, ki bežijo pred hitko, 800.000 mož, mater in otrok, ki se že dva dni tavajo brez oddiha okrog začasne prestolnice in se ne morejo odločiti, da bi zavzeli neko smer. Vojaška policija se trudi, da bi organizirala to množico beguncev in jo usmerila v zaledje, toda njena naloga je obupna in lahko jo imenujemo silfidozno delo.

Po drugi strani sem videl neko kolono težkih oklepnih avtomobilov, ki se je zaustavila in ni mogla naprej, ne nazaj pred mestom Taegu. Severnokorejci poznajo zelo dobro položaj na cestah. Ponoči so pripeljali prazni topniški bateriji in bombardirali severno predmestje Taeguja z rezultatom, ki si ga lahko zamislite med begunci: panika in obup. Nahašan se v jesni je z dvema novinarjema. Ni prvič, ko gledam begunce v svojem življenju, videl sem jih na žalost tudi v drugih krajih. Toda takšni begunci, kakor so ti, nisem videl nikoli. Njihov izraz je obupen, odliči naprej, videl sem jih, ko so se odpravili v avtomobila, jih prijel za roko in jih stresel, da bi videl če jih je mogoče zdruniti iz tega obsedenega molka.

Ko sem prišel med vojske 27. polka, so začele padati severnokorejske bombe. Naenkrat ni bilo več nikjer nobenega Amerikanca. Ameriško topništvo pa je začelo odcevarjati. Kilometer in pol pred menoj sem zagledal velike dežnike rdečkaste ognja: to so forme bombe. Severnokorejci ciljajo zlasti na boke, kjer so južnokorejske divizije. Vredno delajo tako — mi je dejal neki oficir, ki zdi se da najbolj smražno svoje sorojake, ali pa svatrujo, da bodo laže prodali tam, kjer so oni.

Sele danes sem izvedel, pravi dalje dopisnik Loffredo, kaj se je zgodilo severno od Taeguja. Severnokorejci so vso noč napadali. Malo pred jutrom pa je prišlo presenečenje. Kilometer pred južnokorejskimi četami se je dvignila ogromna kupola ognja. To so bili severnokorejski bataljoni, ki so strleli gorakal sprejeli hvalni pa so južnokorejci slišali falglo oklepnih avtomobilov in strasni koncert siren podoben tistemu, ko so Nemci napadali s štukami.

Toda je uspelo Severnokorejcem vdreti med 6. in 8. južnokorejsko divizijo in odločni smeri proti mestu Taegu. Prišlo je do zloma južnokorejskih enot. Sele nekaj ur nato je Amerikancem uspelo sestaviti novo bojno oddelke in preiti v protinapad.

FRONTA PRI MESTU MASAN. — Isti dopisnik poroča na kratko, da so vesti, ki prihajajo z odseka fronte pri Masanu, glede možnosti, da bi 25. ameriška korpusna vojska v severnokorejsko divizijo, optimistične.

Razstava v Zagrebu o borbi španskega ljudstva

ZAGREB, 21. — V Zagrebu so odprli razstavo, posvečeno borbi narodov Španije za svobodo. Razstavo, ki jo je priredila delegacija španske, katalonske, baskijske antisfasistične organizacije, so odprli na gradbišču študentskega naselja.

Član španske republikanske delegacije študentov v emigraciji Enrico Cruse je izjavil v svojem govoru ob otvoritvi razstave, da med napredno špansko mladino vabijo velika zanimanja za dogodke v Jugoslaviji. To ni nič novega — je izjavil — ker se ne more pozabiti, da so jugoslovanski pripravniki pomagali narodom Španije v borbi za osvoboditev.

Protestna zborovanja v Belgiji zaradi umora predsednika KP

BRUSELJ, 21. — Politburo belgijske KP je v soboto sprejel resolucijo, v kateri odločno protestira proti umoru predsednika K. Lahautia. V resoluciji se poudarja, da so pobudniki tega atentata v vrstah krišćansko-socialne stranke.

Nato izjavlja politburo, da obse s tem atentatom dokončno jasno, kaj menovana enotnost, ki jo krišćanski socialci hočejo okrog kralja in ki je igra reševalke. Prvič temu je potrebno, da se delavstvo tesno združi, zato da zaustavi pot obnavljanjuume se fašizmu.

Urad Splošne zveze dela v Liegeu je sprejel resolucijo, v kateri opozarja vlado in odgovorne oblasti, da morajo takoj podveljati ukrepe, da preprečijo obnovitev fašističnih in hitlerjevskih metod.

Danes so v Liegeu priredili na glavnem trgu veliko protestno zborovanje in vzklikali 'Zveličaj republiko!' Po govornih nekateri voditelji so se zborovali razšli in ni bilo nobenih incidentov.

Medtem se preiskava nadaljuje, ki pa je do sedaj še brez uspeha.

Protestna zborovanja v Belgiji zaradi umora predsednika KP

BRUSELJ, 21. — Politburo belgijske KP je v soboto sprejel resolucijo, v kateri odločno protestira proti umoru predsednika K. Lahautia. V resoluciji se poudarja, da so pobudniki tega atentata v vrstah krišćansko-socialne stranke.

Nato izjavlja politburo, da obse s tem atentatom dokončno jasno, kaj menovana enotnost, ki jo krišćanski socialci hočejo okrog kralja in ki je igra reševalke. Prvič temu je potrebno, da se delavstvo tesno združi, zato da zaustavi pot obnavljanjuume se fašizmu.

Urad Splošne zveze dela v Liegeu je sprejel resolucijo, v kateri opozarja vlado in odgovorne oblasti, da morajo takoj podveljati ukrepe, da preprečijo obnovitev fašističnih in hitlerjevskih metod.

Danes so v Liegeu priredili na glavnem trgu veliko protestno zborovanje in vzklikali 'Zveličaj republiko!' Po govornih nekateri voditelji so se zborovali razšli in ni bilo nobenih incidentov.

Medtem se preiskava nadaljuje, ki pa je do sedaj še brez uspeha.

Adenauer zahteva zapetno oborožitev Nemčije

BONN, 21. — Danes se je zvečalo da je Adenauer uradno predlagal zapetno oborožitev Zahodne Nemčije. Predlog, ki ga je Adenauer 17. avgusta predložil v parlamentu, je bil predlog, da se v Nemčiji uvede zapetno oborožitev, ki bo sestavljena iz 100.000 oboroženih mož, organiziranih v pet divizijah.

Med razgovorom je Adenauer zahteval ojačenje vojskva zahodnih držav v Nemčiji.

V angleškem znanjem ministrstva so danes javili, da v izjavi Adenauerja o svobodi in demokraciji, ki je bila objavljena v nemški tiskovni reviji, da je Adenauer zahteval, da se v Nemčiji uvede zapetno oborožitev, ki bo sestavljena iz 100.000 oboroženih mož, organiziranih v pet divizijah.

Adenauer je zahteval, da se v Nemčiji uvede zapetno oborožitev, ki bo sestavljena iz 100.000 oboroženih mož, organiziranih v pet divizijah.

Adenauer je zahteval, da se v Nemčiji uvede zapetno oborožitev, ki bo sestavljena iz 100.000 oboroženih mož, organiziranih v pet divizijah.

Vsi nestalni člani VS pristali na indijski predlog

Tudi francoska delegacija za predlog, medtem ko se zdi, da delegacija ZDA ne bo glasovala proti predlogu - Vlada LR Kitajske za Malikov predlog - Pandit Nehru povabljen v Peking?

LAKE SUCCESS, 21. — Danes so imeli vsi člani Varnostnega sveta zopet neuradno sejo, na kateri so razpravljali o vprašanju postopka glede vabila predstavnika Severne Koreje v Varnostnem svetu, na katerem teme, ki je bila odprta, ter so izjavili, da bodo poslali predlog svojim vladam za odobritev.

Med stalnimi člani Varnostnega sveta se zdi, da je Francija naklonjena indijski predlogu. Če se bodo ostali stalni člani Varnostnega sveta vzdržali glasovanja o tej resoluciji, bo ta lahko sprejeta in se bo na ta način naša pot za rešitev tega vprašanja. Reuter dodaja, da je skoraj gotovo, da ZDA vsakakor ne bodo glasovale proti indijski predlogu.

Radio 'Nova Kitajska' javlja, da je znanji minister LR Kitajske Cuenaj postavljen za predsednika Varnostnega sveta in za glavnega tajnika OZN Trygve Lieju, v kateri izjavi, da je potrebna pri vsakem morebitnem sklepu o Koreji navzočnosti delegacije LR Kitajske. V brzojavah obloži Cuenaj ZDA, da zavlačujejo in sabotirajo mirno rešitev tega vprašanja. Dalje obloži ZDA, da so napade Korejo in Formozo, ki je ozemlje LR Kitajske, ter izjavila, da podpira ureditve korejskega vprašanja, kakor je predlagal Malik 4. avgusta. Končno pravi Cuenaj, da je pomembna rešitev tega vprašanja možna samo pod pogojem, da se preneha z vojaškimi operacijami in da se tuje čete umaknejo s Koreje.

Indijski radio je javil, da je Maočetung povabil Pandita Nehruja, naj ga obišče v Pekingu, v Novi delhi pa je uradno znanjelo, da je Maočetung povabil Nehruja na Kitajsko. Pripominjajo pa, da je Pandit Nehru prejel vabilo gozpe Sun Jai Sen, ki jo osebno pozna. Nehru bo odgovoril na to vabilo, toda v obveščilih iz njegovih menjho, da Nehru ne bo mogel vabila sprejeti za bližnjo bodočnost.

Stavba železničarjev v ZDA

CLEVELAND, 21. — Železničarji v tovarni republik Steel Corporation so danes začeli petdnevno stavko. Zaradi tega je prenehala tudi proizvodnja železa in jekla. To stavko so razglasili, da podprejo zahteve železničarjev. Razen postaje v Clevelandu stavkajo tudi postaje Louis, Ville, Minneapolis in Saint Paul.

Severnokorejci poskušajo zavzeti važno pristanišče Fusan z zapadne strani in s predhodnim zavzetjem mesta Masan

KOREJSKA FRONTA, 21. — Polovica na korejski fronti označuje dve veliki bitki; ena na severu, druga na jugu. V obe bitki so nasprotniki vrgli vse svoje sile. Cilj prve bitke je za Severnokorejce zavzeti mesto Taegu, cilj druge bitke pa zavzeti mesto Masan, ki je takorekto predobna za vstop v pristanišče Fusan.

FRONTA PRI MESTU TAEJU. — Dopisnik R. Loffredo, ki je obiskal bojišče severno od Taeguja, tako opisuje položaj: «Kotičer sem mogel opaziti od blizu, položaj za branitelje Taeguja ni ravno kritičen, toda tudi ne pomirjujoč. Predvsem je treba poudariti ogromno številčno premoč Severnokorejcev, ki razpoložajo s petimi divizijami, Amerikancem nemalo prihaja nova pomoč, toda neopisno so težave, ki jih imajo pri manevriranju po cestah v severnem delu svojega mošišča. Te težave so naravnost grozne: zamislite si 800.000 oseb, ki bežijo pred hitko, 800.000 mož, mater in otrok, ki se že dva dni tavajo brez oddiha okrog začasne prestolnice in se ne morejo odločiti, da bi zavzeli neko smer. Vojaška policija se trudi, da bi organizirala to množico beguncev in jo usmerila v zaledje, toda njena naloga je obupna in lahko jo imenujemo silfidozno delo.

Po drugi strani sem videl neko kolono težkih oklepnih avtomobilov, ki se je zaustavila in ni mogla naprej, ne nazaj pred mestom Taegu. Severnokorejci poznajo zelo dobro položaj na cestah. Ponoči so pripeljali prazni topniški bateriji in bombardirali severno predmestje Taeguja z rezultatom, ki si ga lahko zamislite med begunci: panika in obup. Nahašan se v jesni je z dvema novinarjema. Ni prvič, ko gledam begunce v svojem življenju, videl sem jih na žalost tudi v drugih krajih. Toda takšni begunci, kakor so ti, nisem videl nikoli. Njihov izraz je obupen, odliči naprej, videl sem jih, ko so se odpravili v avtomobila, jih prijel za roko in jih stresel, da bi videl če jih je mogoče zdruniti iz tega obsedenega molka.

Ko sem prišel med vojske 27. polka, so začele padati severnokorejske bombe. Naenkrat ni bilo več nikjer nobenega Amerikanca. Ameriško topništvo pa je začelo odcevarjati. Kilometer in pol pred menoj sem zagledal velike dežnike rdečkaste ognja: to so forme bombe. Severnokorejci ciljajo zlasti na boke, kjer so južnokorejske divizije. Vredno delajo tako — mi je dejal neki oficir, ki zdi se da najbolj smražno svoje sorojake, ali pa svatrujo, da bodo laže prodali tam, kjer so oni.

Sele danes sem izvedel, pravi dalje dopisnik Loffredo, kaj se je zgodilo severno od Taeguja. Severnokorejci so vso noč napadali. Malo pred jutrom pa je prišlo presenečenje. Kilometer pred južnokorejskimi četami se je dvignila ogromna kupola ognja. To so bili severnokorejski bataljoni, ki so strleli gorakal sprejeli hvalni pa so južnokorejci slišali falglo oklepnih avtomobilov in strasni koncert siren podoben tistemu, ko so Nemci napadali s štukami.

Toda je uspelo Severnokorejcem vdreti med 6. in 8. južnokorejsko divizijo in odločni smeri proti mestu Taegu. Prišlo je do zloma južnokorejskih enot. Sele nekaj ur nato je Amerikancem uspelo sestaviti novo bojno oddelke in preiti v protinapad.

FRONTA PRI MESTU MASAN. — Isti dopisnik poroča na kratko, da so vesti, ki prihajajo z odseka fronte pri Masanu, glede možnosti, da bi 25. ameriška korpusna vojska v severnokorejsko divizijo, optimistične.

UVOJNEM SPOPADU NA KOREJI

(Komentar „Ljudske pravice“, glasila KP Slovenije)

Spopad na Koreji, ki se je v kratkem razvil v pravo vojno, je zvonil in z vso ostrino postavil v ospredje nekatere probleme, predvsem problem mira. Svetovni tisk se obično bavi z vprašanji, ki so v zvezi ali manjši odzvi z vojno na Koreji. Iščočanso spremlja vse akcije, da se korejski spor vezi po diplomatski poti, na mirni način, in skrajnem primeru da lokalizira in omeji na Korejo samo.

Cprav za severnokorejske čete vedno bolj približujejo južnokorejskemu pristanišču Fusanu in čeprav niso po drti, ki strani vse dosedanje diplomatske akcije redke nebene pravega uspeha, vendar s tem korejski problem ni bil odstavljen z dnevnega reda. Nasprotno. To vprašanje je postalo osrednji problem dnevnih mednarodnih situacij.

Zaradi vrnitve sovjetskega delegata v Varnostni svet, najvažnejši organ Združenih narodov, se je težiče vseh prizadevanj, da se korejski spor vezi sporazumno, preneslo v Varnostni svet. Leto na svoji skajski Sovjetska zveza preveziti skrajno vsakodnevno težjih se ni našel formalne, ki bi utrla pot za rešitev korejskega vprašanja. Sovjetska zveza namreč na stališču, da je vprašanje, ki ga naj rešijo Korejci sami, brez intervencije tujih sil. Resolucijo Varnostnega sveta, v kateri le-ta priporoča pomoč južnokorejski vladi, pa obsoja kot neveljavno, ker je bila sprejeta ob sedelovanju predstavnika kvomunistične delegacije in v odsotnosti sovjetskega delegata in delatna vose Kitajske.

Postavitev vprašanja priznanja Mao Ce Tungovega delegata kot zakonitega predstavnika nove Kitajske na dnevnem redu prve seje Varnostnega sveta, kateri je predsedoval sovjetski delegat Jakob Malik, zase je monopolizirati, kakor da gre za rešitev nekoga vprašanja, ki je izključno interesno sfero sovjetske države, spoznamo, da so se na tistem, za hrbtno drugih narodov, spoznamo o bodoči geografsko-politični razdelitvi sveta. V skladu s to konceptu interesnih sfer pa je začela Sovjetska zveza se med vso izkoriščati narodnoosvobodilno gibanje azijskih narodov, ki se bore za osamosvojitve in nacionalno neodvisnost, v svoje okoli, hegemoniistične namene. Borbo korejskega ljudstva za svobodo, socializem in demokracijo pa izrabljati kot instrument svoje zunanje politike, kot sredstvo mešetarjenja in obratovanja.

Velik odmev, ki ga je izzval predlog indijskega delegata sira Benegala Raua v Varnostnem svetu, je dokaz, kako močna je danes želja, da se korejski problem mirno in konstruktivno reši. To pa še ne pomeni, da je svet pripravljn sprejeti politične posledice arabske politike. Naš delavci v Varnostnem svetu A. Baebler in Mac Arthurjeve čete, udeležba drugih držav pa je zaenkrat le simbolična, omejuje se največ na tako imenovano tehnično ali celo sanitarno pomoč.

Velik odmev, ki ga je izzval predlog indijskega delegata sira Benegala Raua v Varnostnem svetu, je dokaz, kako močna je danes želja, da se korejski problem mirno in konstruktivno reši. To pa še ne pomeni, da je svet pripravljn sprejeti politične posledice arabske politike. Naš delavci v Varnostnem svetu A. Baebler in Mac Arthurjeve čete, udeležba drugih držav pa je zaenkrat le simbolična, omejuje se največ na tako imenovano tehnično ali celo sanitarno pomoč.

Velik odmev, ki ga je izzval predlog indijskega delegata sira Benegala Raua v Varnostnem svetu, je dokaz, kako močna je danes želja, da se korejski problem mirno in konstruktivno reši. To pa še ne pomeni, da je svet pripravljn sprejeti politične posledice arabske politike. Naš delavci v Varnostnem svetu A. Baebler in Mac Arthurjeve čete, udeležba drugih držav pa je zaenkrat le simbolična, omejuje se največ na tako imenovano tehnično ali celo sanitarno pomoč.

UVOJNEM SPOPADU NA KOREJI

Spopad na Koreji, ki se je v kratkem razvil v pravo vojno, je zvonil in z vso ostrino postavil v ospredje nekatere probleme, predvsem problem mira. Svetovni tisk se obično bavi z vprašanji, ki so v zvezi ali manjši odzvi z vojno na Koreji. Iščočanso spremlja vse akcije, da se korejski spor vezi po diplomatski poti, na mirni način, in skrajnem primeru da lokalizira in omeji na Korejo samo.

Cprav za severnokorejske čete vedno bolj približujejo južnokorejskemu pristanišču Fusanu in čeprav niso po drti, ki strani vse dosedanje diplomatske akcije redke nebene pravega uspeha, vendar s tem korejski problem ni bil odstavljen z dnevnega reda. Nasprotno. To vprašanje je postalo osrednji problem dnevnih mednarodnih situacij.

Zaradi vrnitve sovjetskega delegata v Varnostni svet, najvažnejši organ Združenih narodov, se je težiče vseh prizadevanj, da se korejski spor vezi sporazumno, preneslo v Varnostni svet. Leto na svoji skajski Sovjetska zveza preveziti skrajno vsakodnevno težjih se ni našel formalne, ki bi utrla pot za rešitev korejskega vprašanja. Sovjetska zveza namreč na stališču, da je vprašanje, ki ga naj rešijo Korejci sami, brez intervencije tujih sil. Resolucijo Varnostnega sveta, v kateri le-ta priporoča pomoč južnokorejski vladi, pa obsoja kot neveljavno, ker je bila sprejeta ob sedelovanju predstavnika kvomunistične delegacije in v odsotnosti sovjetskega delegata in delatna vose Kitajske.

Postavitev vprašanja priznanja Mao Ce Tungovega delegata kot zakonitega predstavnika nove Kitajske na dnevnem redu prve seje Varnostnega sveta, kateri je predsedoval sovjetski delegat Jakob Malik, zase je monopolizirati, kakor da gre za rešitev nekoga vprašanja, ki je izključno interesno sfero sovjetske države, spoznamo, da so se na tistem, za hrbtno drugih narodov, spoznamo o bodoči geografsko-politični razdelitvi sveta. V skladu s to konceptu interesnih sfer pa je začela Sovjetska zveza se med vso izkoriščati narodnoosvobodilno gibanje azijskih narodov, ki se bore za osamosvojitve in nacionalno neodvisnost, v svoje okoli, hegemoniistične namene. Borbo korejskega ljudstva za svobodo, socializem in demokracijo pa izrabljati kot instrument svoje zunanje politike, kot sredstvo mešetarjenja in obratovanja.

Velik odmev, ki ga je izzval predlog indijskega delegata sira Benegala Raua v Varnostnem svetu, je dokaz, kako močna je danes želja, da se korejski problem mirno in konstruktivno reši. To pa še ne pomeni, da je svet pripravljn sprejeti politične posledice arabske politike. Naš delavci v Varnostnem svetu A. Baebler in Mac Arthurjeve čete, udeležba drugih držav pa je zaenkrat le simbolična, omejuje se največ na tako imenovano tehnično ali celo sanitarno pomoč.

Velik odmev, ki ga je izzval predlog indijskega delegata sira Benegala Raua v Varnostnem svetu, je dokaz, kako močna je danes želja, da se korejski problem mirno in konstruktivno reši. To pa še ne pomeni, da je svet pripravljn sprejeti politične posledice arabske politike. Naš delavci v Varnostnem svetu A. Baebler in Mac Arthurjeve čete, udeležba drugih držav pa je zaenkrat le simbolična, omejuje se največ na tako imenovano tehnično ali celo sanitarno pomoč.

... (Continuation of the article 'Uvojnem spopadu na Koreji') ...

TRŽAŠKI DNEVNIK

Tržaške delavke v borbi za svoje pravice

Čim ostrejša razredna sovražnika, tem bolj odločna mora biti borba tržaških delavk

Nenadno povišanje cen raznim življenjskim potrebščinam je povzročilo med vrstami tržaške delavske razrede veliko zaprežanosti; prav posebno je ukrep o povišanju cen prizadel one delavke, ki morajo skrbeti za veččlansko družino. Se težje rešljiv je postal ta problem za vse one žene — delavke, ki morajo prav tako skrbeti za preživljanje svoje družine, a prejemajo za svoje delo je mnogo nižjo plačo, kot njih delovni tovariši.

V raznih tržaških tovarnah in podjetjih je danes zaploščeno precejšnje število delavk; delodajalci kaj radi sprejmejo na delo žensko delovno moč; dobor namreč vedo, da jih bodo lahko do skrajnosti izkoriščali, ne da bi jim morali zato nakazati tisto plačo, ki bi si jo delavke s svojim delom zaslužile. Tako vidimo, da opravljajo v raznih tovarnah najtežja in najbolj odgovorna dela tudi delavke. In pa prejemajo za svoje delo mnogo nižjo plačo, kot delavci, pa čeprav so izvršile enako delo.

Kolikokrat so delavke načele vpraševanje svojih plač, delovnih pogojev ter vprašanje uredništvu delodajalca: za enako delo, enako plačilo. Delodajalec, ki bi bil morda kdaj pripravljen razpravljati o nekaterih manjših problemih, je vedno odločno zavrnil vsako razpravljanje o uredništvu načela: za enako delo, enako plačilo. S svojim nespremenljivim stališčem je pokazal, da neče pristati na uredništvu načela, s katerim bi se ženam — delavkam priznala pravica do prejemanja plač, ki bi odgovarjale njihovu delu.

Tržaške delavke, ki so pozna- ne po svojem borbem duhu so stopile seveda v odločno borbo, da bi uresničile svoje zahteve. V njih borbi so jim odločno pomagali tudi delovni tovariši, ki so prav dobro vedeli, da bodo dosegli uresničitve tudi svojih zahtev, če bodo pripomogli k zmagi pravic žensk — delavk. Borla je bila huda in naporna — toda uspešna, čeprav majhni so se vendar pokazali.

Ko je že vse kazalo, da bodo tržaške delavke vendar dosegle bolj pomembno zmago, se je pojavila zloglasna resolucija menzobiroja, ki je vnesla med delavke množice sovražno, trah in nezaupevanje v moč lastnih sil. S pričetkom komunistične sindikalne politike se je dokončno neslavno zaključila tudi vsaka bolj odločna borba tržaških delavk. In niso imele v svoji sindikalni organizaciji tiste opore, ki bi jim pomagala voditi borbo proti razrednemu sovražniku.

S tem pa, da se je zaključila borba tržaških delavk, se ni zaključila borba delodajalcev, ki so svojo ofenzivo proti uslužbenkam še zaostrieli; dobor so vedeli, da bodo lahko izkoriščanje še povdvojili ne da bi nalezili pri tem na kakšen bolj odločen odpor delavskega razreda. Tržaške delavke so morale tako nadaljevati delo še pod težjimi delovnimi pogoji ter tih sprejemati plačo, ki jim jo je bil delodajalec voljan nakazati. Kadarkoli so se hoteli upreti ter doseči izboljšanje delovnih pogojev, so jim delodajalci zagrozili z odpusti z dela. Če so se skušale obrniti na svoje sindikalne organizacije so dosegle le to, da se je kakšno njih glasilo o tem vprašanju nekočilo razpisalo o konkretni pomoči ni bilo od nikoder. Ni čuda, če so tržaške delavke danes izgubile

Zaman čaka na kupca

Mirno sedi in čaka. Stojnica je obložena z usakovr- nim blagom. Marsikatera gospodinja, pa tudi deklet ali moški bi se rad ustavili, si izbral kar si želi in potrebuje. Toda skoraj vsak gre le mimo, bežno pogleda razobešeno blago in se orenko nasmeje vladni prodajnici, ki vabi mimoidoče in ponuja razne stvari. A kupci so redki. Darnice so prazne, zaslužka ni od nikoder se za vsakdanji kruh je grenka. Kdor pa se vozi v luksuznem avtomobilu in ima mastne zastavke, ta se ne ustavi pri stojnici — nakopiči si blaga v vetrnogovini.

Mimo stojnice gredo naše zaskrbljene gospodinjice, delavci in mali uradniki ter kmetice s posežela, a trgovka zaman vabi. Mirno sedi in čaka boljših časov.

Uspešen zaključek partizanskega tabora v Branici

Demokratsko prebivalstvo našega ozemlja je pripravljeno nadaljevati borbo za zmago tistih načel, za katere so dali svoja življenja najboljši sinovi našega naroda

Ze v soboto popoldne so prispele v Branico prve skupine partizanov in njih simpatizerjev, da bi prisostvovala velikemu partizanskemu taboru, ki se je zaključil v nedeljo zvečer. Partizanski tabor je imel namen osvoboditi spomin na ustanovitev prvih partizanskih enic v letu 1941, ki so s svojimi junaki podvigli in danjnjazbudile toliko obudovarja med demokratičnim prebivalstvom vsega sveta.

V nedeljo popoldne so v Branici ob navzočnosti številne množice obrli spominsko ploščo, ki naj spominja na spomin roditelj, ki naj spominja na spomin žensk — delavk. Borla je bila huda in naporna — toda uspešna, čeprav majhni so se vendar pokazali.

Ko je že vse kazalo, da bodo tržaške delavke vendar dosegle bolj pomembno zmago, se je pojavila zloglasna resolucija menzobiroja, ki je vnesla med delavke množice sovražno, trah in nezaupevanje v moč lastnih sil. S pričetkom komunistične sindikalne politike se je dokončno neslavno zaključila tudi vsaka bolj odločna borba tržaških delavk. In niso imele v svoji sindikalni organizaciji tiste opore, ki bi jim pomagala voditi borbo proti razrednemu sovražniku.

S tem pa, da se je zaključila borba tržaških delavk, se ni zaključila borba delodajalcev, ki so svojo ofenzivo proti uslužbenkam še zaostrieli; dobor so vedeli, da bodo lahko izkoriščanje še povdvojili ne da bi nalezili pri tem na kakšen bolj odločen odpor delavskega razreda. Tržaške delavke so morale tako nadaljevati delo še pod težjimi delovnimi pogoji ter tih sprejemati plačo, ki jim jo je bil delodajalec voljan nakazati. Kadarkoli so se hoteli upreti ter doseči izboljšanje delovnih pogojev, so jim delodajalci zagrozili z odpusti z dela. Če so se skušale obrniti na svoje sindikalne organizacije so dosegle le to, da se je kakšno njih glasilo o tem vprašanju nekočilo razpisalo o konkretni pomoči ni bilo od nikoder. Ni čuda, če so tržaške delavke danes izgubile

NADZORNIK FINANČNE STRAŽE ZACASNO ODSTAVLJEN

TRST, 21. (AIS) — V zvezi s preiskavo glede tihopisavja cigarete, ki so ga odkrili 12. julija, bodo pozvali pred sodišče glavnega nadzornika finančne straže Barbato Josipa. Kakor je razvidno iz obvestila glavnega stavna finančne straže, so ga suspendirali od službe za čas postopka.

Prometne nesreče

V večer popoldne ob 18.20 je neki Milani-Nicolo iz Kopra peljal v mrtvaško vozu krsto nekoga mrtvega in njegove sorodnike. Zaradi popravil na cesti v Largo Balamonti se je moral voz ustaviti in potegniti voz nazaj. Pri tem pa je zadel vanj neki ameriški oficir s svojim Buickom, ki je vozil takoj za mrtvaškim vozom.

Na srečo ni bilo nobenih poškodb, rili ranjenih, strahu pa se precej.

Uro pozneje pa sta na Trgu Svobode trčila tramvaj št. 8 in tovorni avto T 6359, ki ga je vozil neki Ubald Zega iz Lonjere. Zaradi česar se je položaj v samem podjetju precej zaostri. Delavci, ki zahtevajo uresničitve svojih upravičenih zahtev groze s protestno stavko.

Odnegli so za 259 tisoč lir blaga

Tudi podjetje «Edisa» v UL Zovenoni 5 so obiskali razne oblasti, tatovi in odnesli razne blaginje za 259 tisoč lir vrednosti. S pomočjo ponarejenih ključev so si odprli vrata, si izbrali možno in žensko obleko in odšli, ne da bi jih kdo zapazil. Upravnik podjetja je tatvino prijavil policiji.

Požar na vlaklu 2 milijona lir škode

V nedeljo zjutraj je bil skoraj za dve uri prekinjen promet na progi Trst-Tržič zaradi požara na tovornem vlaklu. V bližini Sesljarja je na tovornem vozu kar naekrat začel goriti vlak, na katerem so se že pred nekaj dnevi zabavala v UL Broletto stari in mladi. Na kraj požara so prihleteli v kratkem času ognjegaščilci; opravka so imeli več kot dobro uro in rešili žalosnega konca evlaka r vlaklu. Lastnik neki Modest Rocco, je utrpel okrog 2 milijona lir škode. Ogenj se je bil že lotil tudi železniškega voza in škoda bi bila lahko ogromna.

Preveč vina

Posteno se ga je napila Mikulec Marija kot po navadi, policija pa je trdila, da je požrla zaporo. Toda ni bil zaletog. Odpejall so jo v bolnico na prebivalceve.

Opeharili so Amerikanca

Nekateri te napadejo, opeharjali ali okradajo ponoči ali v gneči, drugi pa kar pri belem dnevu in na ulici. Nikjer nisi

KOLENDAR

Gledališče - Kino - Radio

SPOMINSKI DNEVI
1862 se je rodil francoski skladatelj Claude Debussy. Umrl je pa leta 1918.

DAROVNI IN PRISPEVKI
V počastitev spomina padlega Josipa Kneza danes nastaja 222 Reblia za Dijaško Matlico lir 300. Ob priliki svoje poroke daruje NEVA LIPOVEČA mesto občinskih skofetov lir 2000 za Dijsko Matlico.

ODBOR GLASBENE MATICE
v Trstu bo imel v sredo 23. t. m. izredno vazno sejo ob 20.30 na sedežu. Vsak odbornik naj si uredi pose tako, da ne bo od te seje izostal. PREDSEDNIK

ODBOR PROSVETNEGA DRUŠTVA V BARKOVLAH
bo imel v četrtek 24. t. m. ob 20.30 svojo redno sejo. Zaradi bočave delovnega mesta bodo delavci delo je važno, da so vsi načelniki odevkov prisotni. PREDSEDNIK

OKRAJNI ODBOR OF I. OKRAJA
ima v sredo 23. avgusta ob 20.30 svojo redno sejo v svojih prostorih v Ulici Machlavli 13.

TRŽAŠKA BORZA
Zlato Sterling 1890-7850, papirnati Sterling 1589-1590, dolar 662-665 dolar (telegrafski) 668-670, švicarski frank 153-154, 100 francoskih (franco) 172-174; avstrijski šiling 24-24,50.

RADIO
JUGOSL. GONE TRSTA
(Oddaja na srednjih valovih 212,4 m ali 1412 kc)

TUREK 22. 8. 1950
6.30: Jutranja glasba; 6.45: Poročila v ital. in objava spreda; 7.00: Napoved časa - poročila v slov. in objava spreda; 7.15: Jutranja glasba.

12.00: Zabaven glasbeni spored; 12.30: Beethoven: Leonora št. 3 - uvertura; 12.45: Poročila v ital. in objava spreda; 13.00: Napoved časa - poročila v slov. in objava spreda; 13.15: Iz starejših italijanskih glasb; 13.45: Izbrani orkester Radia Ljubljana; 14.30: Pregled tiska v ital.; 14.45: Pregled tiska v slov.; 15.00: Zaključek.

17.30: Politične aktualnosti (R.); 17.40: Aktuelni italijanski oporet; 18.00: Glas mladih (ital.); 18.15: Robert Schumann: Sonata v A - motu op. 105 in Metulji op. 18; 18.45: Poročila v ital.; 19.00: Glasbena medijra; 19.15: Poročila v ital.; 19.30: Napoved časa - poročila v slov.; 19.45: Kulturni pregled; 20.15: Zabaven koncert; 20.30: Zgodnja poročila v ital.; 20.45: Zgodnja poročila v slov.; 21.00: Objava dnevnega spreda; 21.15: Zabaven koncert; 21.30: 15 minut tangov; 23.30: Zaključek.

LJUBLJANA, MARIBOR in rel. postaja NOVA GORICA
(Oddaja na valih 327,1; 188,9; 212,4; 202,1 m.)

TUREK 22. 8. 1950
5.00: Jutranji pozdrav; 5.15: Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objava dnevnega spreda; 5.30: Veseli zbor; 5.35: Jutranja telovadba; 6.00: Napoved časa, poročila in radijski kalendar; 6.10: Slovenska narodna in umetna glasba.

12.00: Zabaven opoldanski spored; 12.30: Napoved časa in poročila; 12.40: Vremenski opoldanski koncert; 13.00: Gski koncert vokalni ansambli; 13.15: Zabaven koncert; 13.30: Slovenske samospeve poje sopranistka Rožica Kozem, pri klavirju Pavel Sivic.

18.00: Lahko orkestralno glasbo kapelo; 18.15: Slovenski univerzitetni koncert; 18.30: Slovenski univerzitetni koncert; 18.45: Partizanski samospevi; 19.00: Napoved časa in poročila; 19.15: Politične aktualnosti; 19.30: Prens poročila; 19.45: Zabaven koncert; 20.00: Zabaven koncert; 20.30: 15 minut tangov; 23.30: Konec oddaje.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
Cipolla, Ulica Belgiojosa 4; Crvato, Ulica Roma 15; Enza Goda, Ulica Ginnastica 5; Alla Madalena, Ulica dell'Istria 4; Sponza, Ulica Montorsino 9 (R-Jan).

NASLEDNJE LEKARNE BODO ZAPRTE OD 20. AVGUSTA DO 3. SEPTEMBRA
Pizuli Cignola, Corso 14; Alla Madonna del Mare, Largo Piate 2; Al Samaritano, Trg Ospedale 8; All'Ercole Trionfante, Trg S. Giovanni 5; Alla Croce Azzurra, Ulica Commerciale 26; Al. S. Giusto, Ulica Settefontane 14; Alla Madonna della salute, Trg S. Jakoba 1.

MALI OGLASNI
PRODA SE HISA v Ulici Strada vecchia dell'Istria 20. Informacije daje Sossich, Ulica Soncini 40, Trst.

ADRIA-EXPRESS
Letovanje v Sloveniji
Po zelo zmernih cenah Vam nudi ADRIA EXPRESS letovanje v najlepših krajih Slovenije po želji za 7 dni, 14 dni itd. na BLEDU, v ROŠKIM SKLADINAM, v LOGU PRI TREBUŠI in v drugih krajih. Prijave sprejema potovalni urad ADRIA-EXPRESS, UL Fabio Severo 5b, tel. 29-343.

Letovanje na Bledu stane 1200 lir dnevno. Letovalne ob Soči stane 900-1000 lir dnevno.

IZLETI
ADRIA-EXPRESS
3. septembra izlet na REKO v Škocijansko jamo in AJDOVŠČINO

SPALNE SOBE
IZDELUJE PO NAJNIZJIH CENAH IN NAJŠOLIDNEJE MIZARSKA DELAVNICA
Pupis Emil
TRST
UL. TORRICELLI št. 6
: : Tudi na obroke : :

Krojaška delavnica
TRST — UL. Valdirivo 10
Izdeluje moske obleke in ženske plašče. Obraba in popravila po izredno nizkih cenah.

Mizarji podjetniki kmetovalci!
Deske, mize, klupe, snove in trane, lesno, vrtno, vezane ploče, furnir, parkete in drugo, nudi najugodnejše cene.

GALEA
TRST
viale Sommariva 2
Tel. 0-4111

Pekovski delavci groze s protestno stavko

Pekovski delavci, ki se že toliko časa borijo za uresničitve določb nove delovne pogodbe, so sklenili, da bodo stopili v enotno protestno stavko, če bi sporno vprašanje ne bilo rešeno najkasneje do 28. t. m.

Kot se naši čitatelji spominjajo so pred nekaj meseci pekovski delavci končno dosegli sporazum za novo delovno pogodbo; vse je kazalo, da bo s tem sporno vprašanje rešeno ter da bodo vsi pekovski delavci prejeli povišane plače, kot je to predvidevala nova delovna pogodba. Cim bi pa morali delodajalci uresničiti določbe nove delovne pogodbe, se je pokazalo, da teh določb niso pripravljeno spoštovati. Pričela so se potovno pogajanja, ki pa so ostala do sedaj popolnoma brezuspešna. Ker se ta položaj je predložil zavlačujoče, so pekovski delavci pozvali delodajalce, da sprejmejo svoje stališče; ti so jim po nekaj dneh odgovorili, da o vprašanju sedaj še ne morejo razpravljati, ker da je vodstvo pekovskega združenja na počincah. S takim odgovorom so seveda niso zadovoljili pekovski delavci, ki so postavlili sporno vprašanje morajo; ta reč poteka 29. t. m. Če torej vprašanje ne bo rešeno vsaj do 28. t. m.,

KAKO REŠUJEJO STANOVANJSKO STISKO V TRSTU

Italijanska kolonizacija slovenskih predmetij

Življenje po napolitanskem vzoru

I kg mesa?), ker so dohodki na splošno tako pili, da ko naj zaustojijo tevilni (Tudi blok noči hiš pri Sv. Andreju, v Carboli, spada v nekdanji prvi okraj spodnje okolice, ki je bil sestavljen iz štedne, dveh Sv. Marij Magdalene in dveh Carbol.) Največ so jih do zdaj napravili pri Sv. Anži (Sv. Mirija Magdalena Spodnja) in pri Sv. Ivanu Sv. Ana imenujejo Lahj S. Sabba, kar pa je zgrešno, ker je kraj Sv. Sara (po domače Sv. Sobota) prav na koncu grča Turkevce - Sabotnjaci pri morju, kjer je rafinerija; kraj, kjer so sezdome nove hiše, ki so domoimni vedno imenovani pri Sv. Anži, ker je prav tam majhna kapelica sv. Anje.

Torej pri Sv. Anži, na desni strani nove Istarske ceste, takoj za stadijem stoji najnovejši blok 13 stanovanjskih hiš z 283 stanovanji. Hiše so postavljene v pravokotniku okoli obirnega praznega prostora, dolocenega za vrtove. Hiše so štirinadstropne s po 20 ali po 30 stanovanji in dvema vhodoma, le na spodnji strani, nasproti stad onu so tri manjše, odlične hiše s po 6 stanovanji. Ta blok bi lahko šteli za majhno-slovenskega, ker so toliko hiše kakor tudi njihovi prebivalci po znanosti pristno malomeščanski.

Na levi strani nove Istarske ceste, med to in med staro Istarsko cesto, je starejši blok stanovanjskih hiš, ki je pristno proletarski; tu kar mgoli ljudstva, posebno pa slavne tržaške emuljarje. Vse skupaj napravi v tih, kakor da bi bili tja prestavljeni cel dal razrušenega tržaškega starega mesta.

Najstarejši del tega bloka še iz časa fasizma sestavlja skupina petih hiš po 16 stanovanj, postavljenih okoli že razoročenega vrta. Te hiše se zadržujejo na strmini nad trgovim pri Sv. Anži, nasproti kapelice istega imena. Vile je hiša z 42 stanovanji in naprej v smeri proti Zavljam največja tamkajšnja stavba z velikim dvoriščem v sredi. V tej zgradbi je 185 stanovanj, v katerih stanujejo dru-

žine, blagoslovljene z mnogimi otroki. Ena soba s kotičkom za kuhanje, to je vse stanovanje. Taka stanovanja so tudi v dveh naslednjih hišah s po 60 stanovanji.

Dalje v smeri proti Istri je še 7 pred kratkim zgrajenih hiš s po 15 do 40 stanovanji. V vseh sedmih hišah je vsega skupaj 210 stanovanj, sestavljenih iz ene sobe in kuhinje. Kakšne so stanovanjske razmere v tem bloku? V enam takem stanovanju stanujejo n. pr. 3 družine, ki štejejo 13 oseb. V eni sobi in kuhinji!

V bloku med staro in novo Istarsko cesto pri Sv. Anži je torej skupno 16 hiš s 637 stanovanji.

Ako priletimo k temu še zgoraj omenjenih 13 hiš z 283 stanovanji emalomeščanskega bloka, dobimo skupno 29 hiš z 920 stanovanji pri Sv. Anži. Prav zgoraj na vrhu Sv. Marije Magdalene, nad vsem stariimi okolici, stoji hiša, ki se delata dve že v fasizmi dobi zgrajeni hiši za izgnance. To so namreč namenjani, ki so bili že pred drugo vojno izgnani iz stanovanj, ker niso mogli plačati stanarine. V teh dveh hišah živi približno 150 družin, v zgoraj navedenih 920 stanovanjih pa — ker stanujejo v nekaterih stanovanjih po več nego ena družina — gotovo nad 2000 ali po 3000 družin.

Ker pa so v teh hišah živle družine večinoma mnogoštevilne, lahko računamo, da v tem bloku, ki je pred 74 leti rodila «Edinost», Oglemo si tudi tukaj na prejšnjem bloku, emalomeščanski blok hiš, ki so ga zgradili zadi za cerkvo in solo pri Sv. Ivanu. Na koncu prvi, ki vohi od trumoaške postaje naravnost do podnožja hrba, je zgrajenih 6 hiš s po 20 stanovanji, skupaj 120 stanovanj; prav zgoraj za šolo pa je 7 hiš s po 30 stanovanji, skupno 210 stanovanj.

Svetobanski (proletarski) blok je na Lonjerski cesti, in sicer na strmini, ki vodi od

ZAGREBŠKI VELESEJEM

BO OD 23. DO 8.10.1950
PRIJAVE SE SPREJEMAJO V PISARNI ADRIA EXPRESS

KOPALIŠČE SV. NIKOLAJ

KOPANJE — PLAZA — PLES — IGRE — BIFE — BAR
RESTAVRACIJA — KONCERT
WEEKEND HISICE Z DVEMA ALI TREMI POSTELJAMI

ZVEZA PO MORJU

OB PRAZNIKIH IZ TRSTA:
ob 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.15, 14.45, 19.15

IZ SV. NIKOLAJA:
ob 18.20, 19.20, 21.00, event. ob 22.00

OB DELAVNIH IZ TRSTA:
ob 7.00, 10.00, 10.15, 11.00, 12.30, 13.30, 15.00

IZ SV. NIKOLAJA:
ob 7.10, 17.30, 18.30, 19.00

AVTOBUSNA ZVEZA ob delavnikih in praznikih z avto-
busne postaje (postajališča Piazza ex Impero, Sv. Ana,
Zavije in Milje)

Iz Trsta ob 8.30, 11.30, 14.30
Iz Sv. Nikolaja ob 10, 13, 21.

Kako rešujejo stanovanjsko stisko v Trstu

njim in zornim vhodom na stadion «Prvi maja» so nedavno zgradili enoten hišni blok s 4 vhodi in 40 stanovanji emalomeščanskega tipa.

Na Lonjerski cesti za svetobansko cerkvijo je vsega 29 hiš s 731 stanovanji in ekoli 4000 prebivalci. To da je šele začetek italijanske kolonizacije pri Sv. Ivanu. Star Tržičan, sin čisto krnva italijanskega očeta iz Trsta in prav tako čisto italijanske matere iz Pirana, nam je tožil, da nikdar ne more priti do stanovanja — niti zase, niti za svojega pročenega sina, medtem ko se polno vse nove hiše z aerulji in priseljenici iz južne Italije.

Sicer je to razvidno tudi iz urnega poročila o nakazilu 32 stanovanj v novih hišah na Grati. Tam je diktiro povodno, da je bilo 13 stanovanj oddanih beguncem in priseljenecem iz Italije, in sicer 8 beguncem, 4 stanovanjem v «Silosu», ki so tudi begunci, in nekemu državnemu uradniku, ki je bil uradno premeščen v Trst, seveda iz Italije. Ta priseljenec je dobil nekaj službo in začel je tukaj primerno stanovanje, kakor da ne bi bilo v Trstu dovolj izobraženec brez službe in stanovanja. Eno stanovanje je bilo oddano bivšemu vojaku italijanske vojske, ki je sled vojne izgubil svoje prejšnje stanovanje. Ostalih 13 stanovanj je bilo namenjenih nekdanjim stanovanjem porušenih hiš in tihim, ki stanujejo v pokvarjenih stanovanjih. Kdo so ti srečnice, ne vemo.

(Iz «Gospodarstva»)

